

τῷ Θεῷ, μοῦ μένουν ἀκόμα δρό, θ' ἀπεράσουν κι' αὐτὰ καὶ θὰ ζωθῶ πάλιν τ' ἄρματά μου!

Ὅτε ἐπεσκέφθην τὸ Σωφρονιστήριον, εὐρίσκοντο ἐν αὐτῷ 66 κατὰδικοί, ὧν ὁ νεώτερος ἦγε τὸ εἰκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ ὁ γηραιότερος τὸ τεσσαρακοστὸν. Εὐθύς ὡς εἰσῆλθον ἐκεῖ, πάντες οἱ φυλακισμένοι ἐξῆλθον τῶν κελλίων αὐτῶν, ἐν οἷς ἐπρογευμάτιζον, καὶ χαιρετίσαντές με μὲ περιεκύκλωσαν κρατοῦντες ἀνὰ χεῖρας τὸ κάλυμμά των. Τοῖς εἶπον νὰ καλυφθῶσιν, ἀλλ' ἠρνήθησαν νὰ τὸ πράξωσιν, ἀκολουθοῦντες τὸ ἔθιμόν των. Μοὶ προσέφερον μετὰ πολλῆς εὐγενείας τρίπουν καθισμα, οἶνον, ὃν ἔπιον, καὶ σιγάρον ὅπερ ἐκάπνισα· ἠγνόουν οἱ δυστυχεῖς τίνι τρόπῳ νὰ μοὶ ἐκδηλώσωσι τὴν συγκίνησιν καὶ εὐχαρίστησίν των, διὰ τὴν ἐπίσκεψίν μου.

— Καλῶς ὀρίσατε, κύριε, ἀνέκραξεν εἰς τῶν καταδίκων Ἑλληνιστί, εὐθύς ὡς μ' εἶδεν εἰσελθόντα ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς.

— "Α! βλέπω ὅτι ὀμιλεῖς τὴν γλῶσσάν μου, τῷ ἀπεκρίθην. Καὶ ποῦ τὴν ἔμαθες;

— Σ' τὴν Κωνσταντινούπολι, ὅπου ἤμουν περιβολάρης ἐ' Ἑλληνικὰ ὀπήτη.

— Καὶ διατί εὐρίσκεσαι τώρα ἐδῶ μέσα;

— "Α, τίποτε, γειὰ ἓνα μικρὸ φόνον, μοὶ ἀπεκρίθη ἀφελέστατα.

— Καὶ οἱ σύντροφοί σου εἶναι καταδικασμένοι εἰς πολλῶν ἐτῶν φυλάκισιν;

— Μικροδουλειᾷς ποιῶς ἓνα, ποιῶς δύο, τρία, πέντε καὶ 10 χρόνια. Ἐνας μονάχα θὰ γεράσῃ ἐδῶ μέσα.

Ἀπέφυγα τοῦ νὰ τὸν ἐρωτήσω περὶ τοῦ λόγου τῆς καταδίκης αὐτοῦ, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν συντρόφων του, διότι τοῦτο δυσαρρεστὴ τοὺς φυλακισμένους.

— Βλέπω, τῷ εἶπον, ὅτι ὅλοι εἴσθε ὑγιέστατοι, εὐρωστοὶ καὶ ζωηροί, ἐδῶ μέσα.

— "Αμ, γιατί ὄχι, μ' ἀπεκρίθη ὑψώσας τὸ κάλυμμά του, ὁ Γοσποδάρ (ἡγεμὼν) ἔκτισε τὴ φυλακὴ ἔς τὸν πλεῖον καθαρόν ἀέρα τῆς Κετίνης γιὰ νὰ μὴν ἀρρωστοῦμε.

Καὶ τῶντι, εὐαερωτέρα καὶ ὑγιεινότερα θέσις ἐκείνης, πρὸς ἀνέγερσιν σωφρονιστηρίου, ἀδύνατον ἦν νὰ εὐρεθῇ ἐν Κετίνῃ. Ἀνεμνήσθην τότε τοῦ φοβεροῦ Μεθρεσὲ καὶ τῶν λοιπῶν φυλακῶν τῶν Ἀθηνῶν καὶ ὥκτειρα ἐκ νέου τὴν τύχην τῶν ἐν διηγεσὶ ἀεργίᾳ διαιτωμένων ἐν τῇ μεμολυσμένῃ ἀτμοσφαίρᾳ τῆς φυλακῆς ἐκείνης τόσων δυστυχῶν πλασμάτων.

Ἐν τῷ Σωφρονιστηρίῳ ἔμεινα ἐπὶ ἡμίσειαν ὡς ἔγγιστα ὥραν, συνδιαλεγόμενος μετὰ τῶν ὑποδίκων, διὰ τοῦ γνωρίζοντος τὴν γλῶσσάν μου συντρόφου των καὶ ἀπηύθυνον αὐτοῖς διαφόρους ἐρωτήσεις, εἰς τὰς ὁποίας παραδόξως πως καὶ ὡς συνεννόησας μοὶ ἐδιδόν συγχρόνως ὅλοι τὴν αὐτὴν ἀπάντησιν. Οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν γογγύζει, κατὰ τῆς ἐνεστώσης θέσεώς του· πάντες ἀναγνωρίζουσι τὸ σφάλμα ἢ τὸ ἐγκλημα των καὶ ὁμολογοῦσιν ὅτι δικαίως εἰσι τιμωρημένοι. Τοὺς ἠρώτησα ἂν ἐκπληρῶσι τὰ θρησκευτικὰ καθήκοντά των καὶ μοὶ ἀπεκρίθησαν, ὅτι ἐνίοτε τοὺς ἐπισκέπτεται ὁ ἱερεὺς τοῦ μοναστηρίου. Τινὲς ἐξ αὐτῶν μοὶ παρεπονέθησαν, ὅτι δὲν εἶχόν τι πρὸς ἀνάγνωσιν, ἐνῷ ἄλλοι εὕρισκον αὐτὸ ὅλως περιττόν. Εἰς μάλιστα μ' εἶπεν, ἀναστεναζών, «"Ας μᾶς λείπῃ καλλιτέρα ἢ ἀνάγνωσις, διὰ νὰ μὴ μαυθᾶμεν τί γίνεται εἰς τὸν κόσμον.» Οὐδεὶς ὁμῶς ἐξέφεραζε τὸ ἐλάχιστον παράπονον κατὰ τοῦ Σωφρονιστηρίου καὶ τοῦ ἐν αὐτῷ βίου τῶν καταδίκων. Καθὰ μοὶ εἶπον οὗτοι, δὲν θλίβει αὐτοὺς, οὐδὲ τοὺς στενοχωρεῖ τόσον, τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ποινῆς, ἣν ὀφείλουν ν' ἀποτίσουν, ὅσων ἢ στέρησις τῶν οὐδινε (δὴλ. ἀρστέων καὶ παρασήμεων των) τῶν γαταγαγιῶν καὶ τῶν ἀσημέριων.

ΟΙ ΕΜΠΟΡΟΙ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 377)

«Φίλτατέ μοι καὶ ἔντιμε κόμη Σανοῦτε, Σᾶς παρακαλῶ νὰ παρουσιασθῇτε σήμερον εἰς τὸ παλάτιον τοῦ ἀγ. Μάρκου περὶ τὴν τρίτην ὥραν τῆς νυκτός. Ἡ Α. Ε. ὁ Δόγης ἐπιθυμεῖ νὰ σᾶς ἀνακoinώσῃ τι,

Μαρένος Δορζίνης

Γραμματεὺς τῆς Α. Ε.»

— Τί θέλουσιν ἀπὸ ἐμέ; εἶπεν ὁ Σανοῦτος, ἀφοῦ ἀνέγνω τὴν ἐπιστολὴν ταύτην. Δὲν εἶμαι διὰ τίποτε.

Καὶ ἐξηπλώθη στεναζών ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου. Περιεστράφη ἐπὶ τῶν δύο πλευρῶν, ἐχασμήθη ἐπὶ πολὺ καὶ τέλος ἐγερθεὶς ἐκρότησε τὰς χεῖρας.

Θεράπων τις εἰσῆλθε.

— Δὲν ἦλθεν ὁ ἱατρός μου, Λαυρέντιε; εἶπεν ὁ Μάρκος.

— Ἀπὸ πολλοῦ περιμένει εἰς τὸν προθάλαμον, αὐθέντα.

— Εἰπέ τῷ νὰ εἰσέλθῃ.

— Εἶναι καὶ μία κυρία σκεπασμένη μὲ πέπλον ἣτις ζητεῖ ἀκρόασιν παρὰ τῆς Υ. Ε.

— Τότε ἄς εἰσέλθῃ πρώτη ἡ κυρία.

— Εἶναι καὶ νέος τις ναυτικός, ὅστις ἔχει ἐπιστολὴν πρὸς τὴν Υ. Ε. ἀλλὰ θέλει νὰ τὴν δώσῃ μὲ τὰς χεῖράς του.

— "Ας εἰσέλθῃ πρώτη ἡ κυρία καὶ ἄς περιμένῃ οὗτος καὶ ὁ ἱατρός.

— Ὅρισμός σας, ἐξοχώτατε.

Καὶ ὁ θεράπων ἐξῆλθε.

Μετ' ὀλίγας στιγμὰς εἰσῆρχετο ἡ κεκαλυμμένη τὴν μορφήν κυρία. Ἦτο ὑψηλὴ, ἰσχνή, ξανθὴ καὶ μελανέμων. Ἀμα εἰσελθοῦσα ἀνύψωσε τὸν πέπλον τῆς.

— Σὺ εἶσαι λοιπόν, Ὀλυμπία; εἶπεν ὁ Σανοῦτος, καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐμβalaίνῃς σκεπασμένη εἰς τὴν οἰκίαν μου;

— Οἱ ὑπηρέται εἶναι περίεργοι, κύριε κόμη, καὶ τοῦτο δὲν μοὶ ἀρέσκει.

— Καὶ τί νέα μοὶ φέρεις;

— Ἐλαβον σήμερον ἐπιστολὴν παρὰ τῆς ἀδελφῆς μου.

Καὶ ἐνεχείρισε φάκελλόν τινα εἰς τὸν Σανοῦτον. Τὸν ἀνέπτυξεν οὗτος καὶ ἀνέγνω.

«Φιλτάτῃ μοι ἀδελφῇ,

... Εἴπατε εἰς τὸν κόμητα ὅτι εἰς ὅσας νήσους μετέβην μετὰ τοῦ συζύγου, ὃν εὐηρεστήθη νὰ μοὶ χαρίσῃ, ἐπεσκέφθην

πιστολῶν των. Μεγίστην, ἀπερίγραπτον λύπην καὶ καταισχύνην τοῖς προξενεῖ ἢ στέρησιν αὐτῶν. Οὐδέποτε θ' ἀκούσῃ τις Μαυροβούνιον κατὰδικον νὰ εἴπῃ, «πότε θ' ἀνακτῇσω τὴν ἐλευθερίαν μου;» Θὰ τὸν ἀκούσῃ ὅμως δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ψάλλοντα τὸ ᾄσμα τῶν φυλακισμένων,

Ἄχ! πότε, πότε θὰ ζωσθῶ
Καὶ πάλε τ' ἄρματά μου, κτλ.

Ἐν ὧρᾳ πολέμου οἱ φυλακισμένοι ἐξέρχονται τοῦ Σωφρονιστηρίου, ὅπως καὶ οὗτοι πολεμίσωσι κατὰ τοῦ κοινοῦ ἐχθροῦ. Οἱ ἐπιζῶντες ἐξ αὐτῶν ἐπανέρχονται μετὰ τὸ πέρασ τοῦ πολέμου εἰς τὸ Σωφρονιστήριον πρὸς ἀπότισιν τῆς ποινῆς των, ἣν ὁ ἡγεμὼν ἐλαττοῖ, ἂν οὗτοι ἡγωνίσθησαν ἀνδρείως. Σπανίως ὁ ἡγεμὼν ἐλαττοῖ ποινὴν κατὰδικου· ὁσάκις ὅμως τὸ πρᾶξῃ τοῦτο, γίνεται κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς τοῦ ἀποστόλου Πέτρου τοῦ πάτρωνος τοῦ Μαυροβούνιου. Ἡ θανατικὴ ποινὴ κατηργήθη ἀπὸ 6 ἡδὴ ἐτῶν ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος ἐν Μαυροβουνίῳ, μεταβληθεῖσα εἰς ἰσόβια δεσμὰ. Δὲν ἔκρινε δίκαιον νὰ στερῇται ὁ ἄνθρωπος τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ἔνεκα ἐγκλήματος δυναμένου ἄλλως νὰ τιμωρῇται διὰ τῆς εἰς ἰσόβια δεσμὰ ποινῆς ἣν θεωρεῖ βαρυτέραν καὶ παραδειγματικωτέραν.

Ὅσάκις ὁ ἡγεμὼν διέρχεται πρὸ τοῦ Σωφρονιστηρίου, οἱ κατὰδικοι παρατάσσονται εἰς γραμμὴν, χαιρετῶσιν ἀποκαλυπτόμενοι ἐδαφιαίως τὸν ἀγαπητὸν αὐτοῖς Γοσποδάρ, καὶ ζητωκραυγάζουσιν ὑπὲρ αὐτοῦ. Ἐνίοτε πλησιάζει αὐτοὺς, τοῖς ὁμιλεῖ μελιχίως καὶ τοὺς νοθετεῖ. Αὐτὴ δ' εἶναι ἡ ὑπερτάτη εὐδαιμονία τῶν ἀτυχῶν ἐκείνων ἀνθρώπων. Ἀφίνων αὐτοὺς ὁ ἡγεμὼν διατάσσει τὸν συνοδεύοντα αὐτὸν ὑπα-

πιστὴν του, νὰ τοῖς δώσῃ χρηματικὸν τι ποσόν, ὅπερ, εἰσερχόμενοι ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Σωφρονιστηρίου, διανέμονται μέχρις ὁδοῦ.

Διέρχονται δὲ τὸν βίον οἱ αὐτοφροῦνται ἐν ἀδελφικῇ ὁντως ἀγάπῃ καὶ ὁμονοίᾳ. Τὰς κυριακὰς καὶ ἐορτὰς διασκεδάζουσι *γεφερηθόν*, διανεμόμενοι τὴν τροφήν, τὸν οἶνον καὶ τὸν καπνὸν των, εὐθυμοῦντες, ἄδοντες, ἐν συνοδείᾳ τῆς πεφιλημένης των Γκοῦζλας καὶ χορεύοντες πρὸ τῆς πλατείας τοῦ Σωφρονιστηρίου, χωρὶς ποσῶς ν' ἀπομακρύνονται αὐτῆς.

Οὔτε δυστρόπου εἰσαγγελέως ἄδεια, οὐδ' ἡ παρουσία ἀποτόμου δεσμοφύλακος ἀπαιτεῖται, ὅπως οἱ συγγενεῖς, οἱ φίλοι καὶ οἱ ξένοι ἐπισκεφθῶσι δις καὶ τρίς τῆς ἡμέρας καὶ ἐφ' ὅσῃν ὥραν βούλονται τοὺς φυλακισμένους ἐντὸς ἡ πρὸ τοῦ Σωφρονιστηρίου, κατὰ τὰς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας. Μόνον καθ' ἣν στιγμὴν μεταβαίνουν ἐν σώματι εἰς τὴν ἐργασίαν των, οὐδεὶς δύναται νὰ τοὺς πλησιάσῃ. Ἐν τῇ τόπῳ ὅμως τῆς ἐργασίας οἱ αὐτοφροῦνται κατὰδικοι δύναται νὰ συνδιαλεχθῶσι, μετ' οἰουδήποτε βούλονται.

Περὶ τῶν ἐν τῇ φυλακῇ τοῦ ὠραίου φύλου κρατουμένων 12 κατὰδικων γυναικῶν δὲν ἔχω πολλὰ νὰ σημειώσω, διότι αὐταὶ δὲ εἶναι τοῦ εἶναι αὐτοφροῦνται καὶ ζῶσιν ὅλως ἀμερίμους. Τρεφόμεναι καὶ ἐνδύόμεναι δαπάναις τοῦ δημοσίου ταμείου, ἐργάζονται δι' ἰδίον λογαριασμὸν καὶ σπανίως ἀσχολοῦνται εἰς δημόσια ἔργα. Εἰσὶν ὅμως ὑποχρεωμένοι νὰ πλύνωσι, διορθῶσιν καὶ ῥάπτωσι τὰ ἐνδύματα τῶν κατὰδικων ἀνδρῶν. Ζῶσι καὶ αὐταὶ ἐν ἁρμονίᾳ, ἄδουσαι, χορεύουσαι καὶ ἐν πάσῃ ἀδιαφορίᾳ κἀθιναὶ ἐργαζόμεναι, ἢ συνδιαλεγόμεναι ἐξηπλωμένοι πρὸ τῶν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῶν κελίων των θυρῶν. Εὐθύς ὡς ἐπλησίασα αὐτὰς ἡγέρθησαν μ' ἐχαιρέτισαν καὶ κατὰ τὸ ἔθιμόν των ἠθέλησαν ν' ἀσπασθῶσι τὴν χεῖρά μου, ὅπερ ἀπεποιήθη. Καὶ αἱ δώδεκα αὐταὶ

πάντα τὰ γυναικεῖα μοναστήρια. Ἄλλ' οὐδαμοῦ κατῴρθωσα νὰ λάβω πληροφορίας περὶ τοῦ ἀτόμου, ὑπὲρ οὗ ὁ κόμης φαίνεται τοσοῦτον ἐνδιαφερόμενος. Δὲν ἀπελπίσθη καὶ θέλω ἐξακολουθῆσαι τὰς ἐρεῦνας μου. Ἄν δὲ ἀνακαλύψω τι, θέλω τὸν πληροφορήσει ἀνευ ἀναβολῆς.

Ἄλλ' εἶναι ἄξιον καὶ πρέπον, ὅταν εἶναι τις κόμης Σανουτος, νὰ ἀναζητῇ τοσοῦτον ἐπιμόνως καὶ πεισματωδῶς μίαν καλογραῖαν;

Ἡ ἀδελφὴ σου **Καικιλία.**

— Σὲ εὐχαριστῶ, Ὀλυμπία, εἶπεν ὁ κόμης συμπτύξας τὴν ἐπιστολήν. Γράψε πρὸς τὴν ἀδελφήν σου τὰς τρυφερὰς εὐγνωμοσύνας μου.

— Ἡ καλωσύνη σας, κύριε κόμη.

— Εἴσελθε εἰς τὸν κοιτῶνά μου νὰ ἀναπαυθῆς, καὶ μετὰ τὰς ἀκρόασεις μου θὰ ἔλθω νὰ σ' ἐπισκεφθῶ, ἂν μοὶ τὸ ἐπιτρέπῃς.

Ἡ Ὀλυμπία ἠνέφξε κρυφίαν τινὰ θύραν, ἣν ἐφαίνετο καλῶς γνωρίζουσα, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνα.

Ὁ δὲ κόμης ἐκάλεσε τὸν θεράποντα καὶ τὸν διέταξε νὰ εἰσαγάγῃ τὸν νέον τὸν κομίζοντα ἐπιστολήν.

Εἰσῆλθε τότε νέος φορὸν ναυτικὸν πῖλον καὶ ἐνδύματα, ἡλιοκαῆς καὶ θρασὺς τὴν ὄψιν.

— Κάπου σὲ εἶδα, τῇ εἶπεν ὁ κόμης. Τίς εἶσαι!

— Εἰμαι ὁ Καρτάτης, εἶπεν ὁ νέος, καὶ πρὸ ὀκτώ ἐτῶν

ὑπῆρέτησα ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ κυρίου κόμητος, ἔλαβον μάλιστα ἀφορμὴν νὰ εὐχαριστηθῶ μαζὺ του.

— Εἰς ποίαν περίστασιν;

— Ὅταν, ἀφοῦ τὴν ἐγλυτώσαμεν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Γενουαίων, ὁ κύριος κόμης μᾶς ἐγκατέλειπεν εἰς τὴν νῆσον Νάξον, ἐμὲ καὶ τοὺς συντρόφους μου.

— Καὶ τί μοὶ τὸ λέγεις αὐτὸ, κτῆνος; Δὲν σοὶ ἔρκει ὅτι ἐγλύτωσες ἀπὸ τοὺς πειρατὰς; Μοὶ ὀφείλεις τὰ λύτρα, τὰ ὅποια ποτὲ δὲν θὰ κατῴρθω νὰ πληρώσῃς.

— Δὲν εἶχον σκοπὸν νὰ παροργίσω τὸν κύριον κόμητα.

— Τότε λοιπὸν εἶσαι πολὺ ἀνόητος.

— Ζητῶ συγγνώμην.

— Εἶσαι φλύαρος. Δός μοι τὴν ἐπιστολήν τὴν ὅποιαν μοὶ φέρεις, καὶ φύγε ἀπ' ἐδῶ.

— Δὲν ἔχω ἐπιστολήν διὰ τὸν κύριον κόμητα.

— Τί λοιπὸν εἶπες εἰς τὸν ὑπῆρέτην μου;

— Εἶπα ἐν ψεύδῳ εἰς τὸν ὑπῆρέτην σας, διότι ἀνευ τούτου δὲν θὰ μὲ εἰσῆγεν ἐδῶ, οὐδὲ σεῖς θὰ τῷ τὸ ἐπετρέπετε ἴσως.

— Λοιπὸν ἡπάτησες ἐμέ, αὐθάδῃ;

— Δὲν σὰς ἡπάτησα· ὑποθέσατε ὅτι εἰμαι ἐγὼ αὐτὸς ἐπιστολή. Ἡδυνάμην ἐπὶ τέλους νὰ πλάσω μίαν ἐπιστολήν καὶ εὐκόλως θὰ ἐδανειζόμην δύο ἢ τρία ἄσπρα νὰ πληρώσω ἓνα γραφεῖν διὰ νὰ μὴ τὴν συντάξῃ. Ἀλλὰ δὲν τὸ ἔκαμα,

αυτοφρονιῶντο φυλακισμένοι ἦσαν γυναῖκες εὐρωστοί, ὑγιεῖς, ῥοδιναὶ καὶ παιδραὶ τὴν ὕψιν, εὐεδεῖς καὶ ἤγον τὸ εἰκοστὸν μέχρι τὸ πολὺ τριακοστὸν τῆς ἡλικίας των.

— Βλέπετε αὐτὴν ἐδῶ Κύριε ; μοὶ εἶπεν ὁ ἐκ τῶν καταδικῶν ὡς διερμηνεὺς χρησιμεύων μοι. Αὐτὴ ἐπράβηξε ἔτσι γὰρ χάρι μὴ πιστολιά ἀπάνω 'ς τὴν ἄνδρα τῆς καὶ τὸν ἄρσεν 'ς τὸν τόπο. Λέγουν ὡς ὁ μακαρίτης εἶχε νὰ κάμῃ μὲ μὴ ἄλλη γυναῖκα 'ς τὸ χωρὶό του, μὰ ἐγὼ δὲν τὸν πέρνω 'ς τὴν ψυχὴν μου.

Κατόπιν μ' ἐδείξεν ὠραίαν καὶ νεαρωτάτην γυναῖκα εἰπὼν μοι :

— Εἴρετε γιατί εἶναι 'ς τὴ φυλακὴ αὐτὴ ἐδῶ ἡ στρίγλα ; Γιατί ἔβαλε μὴ νύκτα φωτιά 'ς τὴν καλύβα τῆς πεθερᾶς τῆς καὶ τὴν ἔκαψε ὁλοζώντανη. Λένε πῶς ἔφταιγε καὶ ἐκείνη, γιατί ἔβαζε ζιζάνια 'ς τὸ ἀνδρόγυνο. Μὰ ἐγὼ δὲν τὴν πέρνω κι' αὐτὴ 'ς τὴ ψυχὴ μου.

Καὶ ταῦτα τὰ ὀλίγα περὶ τῶν φυλακισμένων γυναικῶν.

Τὰ κατὰ τὴν δίκην τῶν ὑποδικῶν ἔχουν ὡς ἐξῆς.

Πᾶς ὑπόδικος προσέρχεται κατὰ τὴν δικασίμον ἡμέραν εἰς τὸ Βελίκι σοῦδ (ἀνώτατον δικαστήριον) μόνος καὶ ἄνευ τῆς ἐλαχίστης στρατιωτικῆς συνοδείας. Εὐθὺς δ' ὡς καταδικασθῇ εἰς φυλάκισιν, παραδίδει τὰ ἀριστεῖά του, τὸ γιγ-ταγάρι καὶ τὰ ἀσημένια πιστόλια του εἰς χεῖρας τῆς δικαιοσύνης, (ἥτις τὰ φυλάττει εὐλαβῶς μέχρι τῆς ἀποφυλάκισως τοῦ καταδικῶν) καὶ πορεύεται μόνος εἰς τὸ Σωφρονιστήριον, ἐνθα παραδίδει αὐτὸς ἑαυτὸν εἰς τὸν ὡς ἄνω εἰ-πον δεσμοφύλακα—κατάδικον, εἰς οὗ τὰς διαταγὰς τυφλοῖς ὄμμασιν πάντες οἱ κατάδικοι ὑπακούουσιν. Ἀμφιβάλλω ἂν εἰς οἰονδήποτε ἄλλο κράτος του κόσμου, δύναται ἀσφαλέστερον πᾶσα κυβέρνησις νὰ φρουρήσῃ διὰ τῶν στρατιωτικῶν ἢ

τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων αὐτῆς τοὺς ἐν ταῖς φυλακαῖς κρατούμενους. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἀπεκάλεσα (καὶ πάντες οἱ ἐν Κετίνῃ συνάδελφοί μου τὸ παρεδέχθησαν) τοὺς ἐν τῷ Σωφρονιστηρίῳ Κετίνης κρατοῦμένους «αὐτοφρονιῶντες».

Ἄγνοῶ ἂν ἀνταπεκρίθην πληρέστατα εἰς τὴν ἐρώτησιν τῆς προκαλεσάσης τὴν μικρὰν ταύτην περὶ τοῦ Σωφρονιστηρίου Κετίνης δημοσίευσιν σεβαστῆς δεσποίνης. Περὶ ἐνός μόνον εἰμι βέβαιος, ὅτι ἡ ἀνάγκωσις αὐτῆς οὐδενὸς θέλει κινήσει τὸν οἶκτον ἢ τὴν φρίκην, ἀφοῦ αὐτοὶ οὗτοι οἱ αὐτοφρονιῶντες οὐδ' ὅλως παραπονοῦνται κατὰ τῆς ἐνεστώσης καταστάσεώς των.

Ἐν Ἀθήναις, Νοέμβριος 1882.

Ὁ Ἀναχωρητής.

ΑΝΩ-ΚΑΤΩ

Εἰς ἐν ἐκ τῶν παρελθόντων φύλλων τῆς Ἐφημερίδος ὁ κ. Δουζίνας ἀποστέλλων παρατηρήσεις τινὰς διὰ τὰ περὶ αὐτοῦ γραφέντα ὑπὸ τοῦ συντάκτου τῶν πρακτικῶν τῆς βουλῆς, ἄρχεται ὡς ἐξῆς : ὅντες ἐλεύθεροι νὰ ἐκθέτετε ὅσον θέλετε σατυρικῶς τὰ ἐν τῇ βουλῇ γενόμενα, φρονῶ ὅμως κτλ.

Καὶ διὰ μὲν τὸ ὅντες ἀφίνομεν τοὺς μαθητὰς τοῦ Γυμνασίου νὰ ὁμιλήσωσι διὰ δὲ τὸ σατυρικῶς τί νὰ εἰπώμεν ; ἢ λησμονεῖ ὁ Κύριος ὅτι καὶ ἡ ἀπλουστερά ἀναγραφὴ τῶν γενομένων ἐν τῇ Βουλῇ, καὶ μάλιστα τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένων, διαχέει εἰς τὸν λόγον ἄπλετον σατυρικὴν παιδρότητα ;

διότι ἤθελα νὰ σὰς εἶπω τὴν ἀλήθειαν. Δὲν ἔχω ἐπιστολήν, ἀλλ' ἔχω σπουδαίας πληροφορίας νὰ σὰς δώσω.

— Ποίας πληροφορίας ;

— Ὁ κύριος κόμης θὰ μοὶ πληρώσῃ τὸν ναῦλόν μου καὶ τὴν τροφὴν μου ἀπὸ Νάξου μέχρι Βενετίας, τὰ χασομέριά μου καὶ τοὺς τόκους τῶν ἐξ ἐτῶν. Καὶ θὰ τῷ δώσω τὰς πληροφορίας ταύτας.

— Προτιμᾷς τὸ κάτεργον ἢ τὴν ἀγχόνην ; εἶπεν ὁ κόμης ρίψας βλοσυρὸν βλέμμα πρὸς τὸν ἀπαιτητὴν τοῦτον.

— Τὸ εἴξουρα πολὺ καλὰ ὅτι δύνασθε νὰ τὸ κάμητε. Ἀλλὰ δὲν εἴξευρετε ὅμως τί θὰ εἴπῃ ἀπελπισία. Βεβαιωθῆτε ὅτι θὰ μὲ εὐεργετήσητε μὲ τὸ κάτεργον καὶ θὰ μὲ σώσητε μὲ τὴν ἀγχόνην.

— Εἶσαι ἀστείος πονηρός, εἶπεν ὁ Σανούτος. Σὲ ἐνθυμούμαι τώρα. Σὺ εἶχες κάμει καὶ τοὺς ἄλλους νὰ ἀποστατήσουν ἐναντίον μου.

— Διότι εἶχα πάντοτε ἐν παράπονον εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον, τὸ ὅτι αἱ ὑπηρεσίαι μου δὲν ἐξετιμήθησαν διὰ τοῦτο θέλω νὰ τὰς ἐκτιμήσῃ πρῶτην φορὰν ὁ κύριος κόμης.

— Καὶ πόσον θέλεις νὰ τὰς ἐκτιμήσω ;

— Εἴκοσι φλωρία ἀρχοῦσι.

— Θὰ σοῦ δώσω τὰ εἴκοσι φλωρία· ἀλλ' ἂν ἐκεῖνο τὸ ὅποιον θὰ μοὶ εἴπῃς, δὲν εἶναι ἄξιον λόγου, θὰ σὲ κρεμάσω.

— Δέχομαι, εἶπεν ὁ ναύτης.

Ὁ κόμης καθίσας παρὰ τὴν τράπεζαν ἔγραψε πρὸς τὸν

ταμίαν του γραμμάτιον εἴκοσι φλωρίων διὰ τὸν κομιστήν, καὶ τὸ ἔδωκε πρὸς τὸν ἄνθρωπον.

— Λοιπὸν τελείωνε τώρα, λέγε.

— Κύριε κόμης, ὁ Μούχρας εἶναι εἰς τὴν Βενετίαν.

Ὁ κόμης ὥχρῃσεν.

— Ποῖος Μούχρας ;

— Ἐκεῖνος, τοῦ ὁποίου ὁ κύριος κόμης ἤρπασεν τὴν γυναῖκα πρὸ ὀκτῶ ἐτῶν.

— Τίς σοὶ τὸ εἶπε ;

— Τὸν ἐδῶ.

— Καὶ τί κάμνει ἐδῶ ;

— Δὲν εἴξεύρω. Ἀλλὰ θὰ μάθω, ἂν μ' ἐπιφορτίξῃ ὁ κύριος κόμης.

— Δὲν ἐνδιαφέρομαι ποσῶς δι' αὐτό. Ἀλλ' ἂν μάθῃς τι, εἰπέ μοί το.

— Καλῶς.

— Καὶ εἶναι ἀπὸ πολλοῦ ἐνταῦθα ;

— Ἀπὸ ὀλίγων ἡμερῶν.

— Τίς εἶναι ὁ σκοπός του.

— Κἀγὼ μοὶ λέγει ὅτι ὁ σκοπός του εἶναι διὰ τὴν αὐθεντίαν σας. Ἀλλὰ κρύπτεται ἐπιμελῶς.

— Ποῦ κατοικεῖ ;

— Οὐδαμοῦ φαίνεται νὰ κατοικῇ. Ἀλλ' ἂν ἔχῃ φωλεὰν τινα, θὰ τὴν ἀνακαλύψω.

Ἡ ἐκπλήττεται διὰ τὸ ταπεινὸν αὐτὸ ὕψος τοῦ γράφειν, καθ' ὃ φρονεῖ ὅτι δὲν πρέπει νὰ γράφῃ τις ἐπάνου κατὸ ὅπως κουθεντιάζει, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀφίη τὴ πένα του νὰ εἰκονίζῃ καὶ τὸ ἐλαφρότερον μειδιάμα του, καὶ ὅτι πρέπει μετὰ πομπῆς καὶ σοβαρότητος ἱεροκήρυκος νὰ ἀναγράφονται ἀκόμη καὶ οἱ λόγοι τοῦ Τράκα καὶ αἱ θεωρίαι τοῦ Δουζίνα;

* *

Τὸ τέλος μιᾶς κουθέντας :

— Μὰ πῶς τὴν μετεχειρίζετο λοιπὸν μὲ τοιοῦτον σκανδαλώδη τρόπον, ἀφοῦ ἦτον προστάτης τῆς Κυρίας!

— Βέβαια· καὶ σὺ ἂν ἦτον προστάτης τὸ ἴδιον θὰ ἔκανες.

* *

Ἐπὶ τοῦ γραφείου τοῦ Μὴ Χάνεσαι ἀναγινώσκω τὴν ἐξῆς ἀγγελίαν :

Ἀγγελία Περικλέους Παντοπούλου :

Ἀθήνη καὶ Σκια

(ποιήσεις).

Δηλαδή θέλει νὰ μᾶς πῇ ὅτι τὰ ἄνθη του θὰ ἦνε τότε μεγάλα, ἴσως εἰς μέγεθος κολοκυθιάς, ὥστε νὰ ἐξαπλώνωσι καὶ σκιάς. Τοῦτο ἠδυνάμεθα νὰ τὸ ὑποθέσωμεν μόνον πρὶν τὰ ἰδῶμεν, ἂν δὲν μᾶς ἔπειθε καθ' ὁλοκληρίαν περὶ τῆς κολοκυθίνιας φύσεως τῶν ἀνθῶν του, παραθέτων ἐν τῇ ἀγγελίᾳ του προκαταβολικῶς ὀλίγα μπουμπουκάκια, οἷον :

Συχνὰ ἀπὸ μέσα ἀπ' τὴν καρδιά μου

Σὰν ῥίχνουρε ἀχνόσκοτη σκιά,

Τὰ ἄγρια, χαραῖς κι' αἰσθήματά μου —

Μικρὰ ποιήματά μου,

Ν' ἀπλώνονται τὰ βλέπω ταπεινά.

— Ὑπαγε καὶ φρόντισε, εἶπεν ὁ κόμης, συνοδεύσας τὰς λέξεις διὰ κινήματος τῆς χειρός.

Ὁ ναύτης προσεκύνησε βαθέως καὶ ἐξῆλθε θλίβων εἰς τὸν κόλπον του τὸ πιττάκιον τῶν εἰκοσι φλωρίων.

— Λαυρέντιε, εἶπεν ὁ Σανούτος, μὴ εἰσάγῃς ἀκόμη τὸν ἱατρὸν. Φέρε μοι ἐνταῦθα τὸν φίλον μου Αὐγουστον νὰ τὸν ἰδῶ, διὰ νὰ διασκεδάσω ὀλίγον.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἠνέφξε τὴν κρυπτὴν θύραν καὶ εἰσῆλθε διὰ τινος στιγμᾶς παρὰ τῇ Ὀλυμπίᾳ, ἣτις ἐκάθητο νοχελῶς ἐπὶ τινος ἑδρας παρὰ τὴν κλίνην του.

Τῇ ἀπέτεινε φιλικὰ μειδιάματα, τῇ ἐδῶρσε θωπείας τινὰς καὶ τῇ εἶπε :

— Μήπως στενοχωρεῖσαι μόνη σου; θὰ σοὶ φέρω εὐθὺς τὸν φίλον μου Αὐγουστον σύντροφον, διὰ νὰ σὲ διασκεδάσῃ.

Καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὸ σπουδαστήριόν του, ὅπου εὗρε τὸν φίλον του Αὐγουστον.

Ἦτο δὲ οὗτος ὑπερμεγέθης κύων μέλας καὶ οὐλόθριξ καὶ ἐκβάλλων κοκκίνας ἀστραπάς ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν. Ἀμα ὡς εἶδε τὸν κόμητα, ἔγρυξεν ὑποκώφως, ἔδειξε τοὺς ὀδόντας καὶ ἤρχισε νὰ σείῃ τὴν οὐράν.

Ὁ κόμης τὸν ἐθώπευσε, τὸν ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ ὠτός καὶ τὸν ἔφερε πρὸς τὴν Ὀλυμπίαν.

— Διασκεδάσατε ἐδῶ καὶ οἱ δύο, εἶπε.

Καὶ ἔκλεισε τὴν θύραν τοῦ κοιτῶνος.

Μὲ τῆς καρδιάς τὸ μύρο ποτισμένα

Ἐλπίζω ἐρωμένα

Ἐμὲ νὰ ζωγραφίζουτε πιστά.

Ὁνουλουλ οὐ.

ΕΞ ΙΤΑΛΙΑΣ

ROLLINAT—POITRINAS

Σήμερον μετὰ τὴν ἀνιαρὰν ἀνάγνωσιν τῶν Ἑλληνικῶν ἐφημερίδων ἐμέθυσα ἀπὸ ζώην, ἀπὸ τρέλλαν, ἀπὸ παραλογισμὸν ἀναγινώσκων τὰς Γαλλικάς.

Εἴμεθα ἔμβρυα καὶ μολὶς ἡ ἀσυνείδητος ὀργανικὴ δύναμις κινεῖ τοῦ σώματός μας τὰ μέλη καὶ ἐκεῖνοι ὠριμοὶ ἤδη ἐν τῇ ζωῇ τοῦ κόσμου βιοῦσιν. Ἐκεῖνοι ἔχουσιν ὑπουργοὺς οἱ ὅποιοι διὰ ὀρεκτικὸν ἀρπάζουσιν ἐν μέρος τῆς Ἀφρικῆς καὶ 500 ἑκατομμύρια ἀπὸ τὰ παπάρχα τοῦ χρηματιστηρίου διὰ τὰ μικρὰ ἐξοδα καὶ ἡμεῖς Τρικουπὴν κινδυνεύοντα νὰ πάθῃ δυσπεψίαν ἀπὸ ὀλίγον βούρκον Κωπαΐδος καὶ Καλλιγᾶν ριχνόμενον εἰς ῥεμοῦλιν δεκαρῶν ἡμεῖς Κώσταν ῥήτορα καὶ ἐκεῖνοι Λουῖζαν Μιχαλάιναν· ἐκεῖνοι Sholl καὶ ἡμεῖς Καμπούργλου, ἐκεῖνοι Ἐρρίκον Ε' καὶ ἡμεῖς πρίγγηπα Σούτσον· ἡμεῖς χαστούκια, ἐκεῖνοι βετριόλι· ἡμεῖς χωροφύλακας, ἐκεῖνοι... ἢ! ὅχι! αὕτη εἶναι μία ἐξαίρεσις· χωροφύλακας ζωηροὺς, σφριγώντας ὡς τοὺς ἰδικούς μας, δὲν ἔχουσιν ἐκεῖνοι.

Ἄλλ' ἀντὶ Σουρῆ, τοῦ ἀγαθοῦ, τοῦ ἡπίου Σουρῆ, αὐτοὶ ἔχουν Ῥολλινᾶ ἀντὶ Δεκάστρου, Ποατρινᾶ.

* *

— Λαυρέντιε, ἔκραξε πρὸς τὸν θεράποντα, ἔμβασε τώρα τὸν ἱατρὸν.

Καὶ εὐθὺς εἰσῆλθεν ἀνὴρ κυρτός, μεσῆλιξ, χαιρετίζων ὑποκλινῶς κατὰ πᾶσαν στιγμὴν. Ὁ κόμης τῷ ἔκαμε νεῦμα νὰ καθίσῃ.

— Πῶς ἔχετε, κύριε κόμης; εἶπεν ὁ ἱατρός· ἐπήρατε τὰ φάρμακα, τὰ ὅποια σᾶς προέγραψα;

— Δὲν ἐπῆρα τίποτε, εἶπεν ὁ Σανούτος.

— Παραμελεῖτε τὴν υἰγιάν σας. Ἐν τούτοις ἡ νευρικὴ κατάστασις, ἐν ᾗ διατελεῖτε, δύναται νὰ ἔχῃ κακὰ ἀποτελέσματα.

Ὁ κόμης δὲν ἀπήντησεν. Ἐπεκράτησεν ἐπὶ τινὰ χρόνον σιγὴ, καθ' ἣν ὁ ἱατρός ἐσκέπτετο ὅτι δὲν ἐνδοὶ διατρίβει καὶ ὅτι καλλίτερον θὰ ἦτο νὰ περιμένῃ εἰσέτι ἐν τῷ προθαλάμῳ μᾶλλον, καὶ μετὰ τὸν Αὐγουστον.

— Δὲν μοὶ λέγεις, ἱατρέ, εἶπε λύσας τὴν σιωπὴν ὁ κόμης· ποῖαν διαίταν νομίζεις ὅτι ἀρμύζει νὰ ἀκολουθῶ σύμφωνον πρὸς τὴν κράσιν μου;

— Τὸ περὶ διαίτης κεφάλαιον, εἶπεν ὁ ἱατρός ἀναλαβὼν στομφοῦδες ἦθος, παραδέχεται μὲν ὁ Γαληνὸς καὶ Ἱπποκράτης, ἀλλ' ἡ νέα ἱατρικὴ ἔχει ὅλως διάφορον γνώμην. Αὕτη προτιμᾷ τὰ καταπότια, τὰ κλύσματα καὶ τὰ καθαρτικά ἐν γένει. Διότι ἂν ἡτό τι ἡ διαίτα, ὅλως περιττὴ θὰ ἦτο ἡ ἱατρικὴ.

(Ἀκολουθεῖ)